

УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

©2023 АТАМАС О. П., КЛИМОВА Н. А.

УДК 336.67
JEL: D92; E22; G31; M41

Атамас О. П., Климова Н. А. Удосконалення обліку інвестиційної діяльності підприємства

Мета статті полягає в дослідженні сучасного стану здійснення інвестицій та його впливу на формування інформації про інвестиційну діяльність підприємства в системі бухгалтерського обліку. Відповідно до поставленої мети в дослідженні розв'язувалися такі завдання: систематизувати, уточнити та доповнити теоретичні основи інвестиційної політики на підприємствах; виявити актуальні проблеми інвестиційної політики на підприємствах; запропонувати науково-практичні шляхи удосконалення обліку інвестиційної діяльності підприємства. Під час аналізу, систематизації й узагальнення наукових праць багатьох учених було визначено необхідність комплексного дослідження означеного питання. У результаті дослідження побудовано схему залежності рівня ризику від виду інвестицій, розглянуто фактори впливу на рівень розвитку інвестиційної політики підприємства, проаналізовано складові елементи облікової політики інвестиційної діяльності підприємства. Перспективами подальших досліджень у даному напрямі є удосконалення обліку інвестиційної діяльності підприємства будь-якого сектора національної економіки з огляду на те, що починається новий етап інтеграції України до європейської та світової спільноти. Забезпечення інтеграції України до сучасної глобальної світової економічної системи як технологічно розвиненої країни з відповідним рівнем розвитку інвестиційної політики промислового сектора та забезпечення ведення обліку інвестиційної діяльності має стати першочерговим національним пріоритетом.

Ключові слова: інвестиційна діяльність, підприємство, облік.

Рис.: 3. **Табл.:** 1. **Бібл.:** 10.

Атамас Олександр Петрович – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри обліку, оподаткування і управління фінансово-економічною безпекою, Дніпровський державний аграрно-економічний університет (вул. Академіка Сергія Єфремова, 25, Дніпро, 49027, Україна)

E-mail: polmilife2023@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7511-8586>

Scopus Author ID: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57218367071>

Климова Наталія Анатоліївна – магістр, Дніпровський державний аграрно-економічний університет (вул. Академіка Сергія Єфремова, 25, Дніпро, 49027, Україна)

UDC 336.67
JEL: D92; E22; G31; M41

Atamas O. P., Klimova N. A. Improving the Accounting of Investment Activity of Enterprise

The aim of the article is to study the current state of carrying out the investment and its impact on the formation of data on the investment activity of enterprise in the accounting system. In accordance with the set goal, the study solved the following tasks: systematize, closer define and supplement the theoretical foundations of investment policy at enterprises; identify current problems of investment policy at enterprises; propose scientific and practical ways to improve the accounting of investment activity of enterprise. During the analysis, systematization and generalization of scientific works of numerous scholars, the need for a comprehensive study of this issue was determined. As a result of the study, a scheme of dependence of the level of risk on the type of investment has been composed, the factors influencing the level of development of the investment policy of enterprise have been considered, the constituent elements of the accounting policy of investment activity of enterprise have been analyzed. Prospects for further research in this direction are to improve the accounting of investment activities of enterprises in any sector of the national economy, given that a new stage of Ukraine's integration into the European and world communities has begun. Ensuring Ukraine's integration into the modern global economic system as a technologically developed country with an appropriate level of development of investment policy in the industrial sector and an ensured accounting of investment activities should become a top national priority.

Keywords: investment activity, enterprise, accounting.

Fig.: 3. **Tabl.:** 1. **Bibl.:** 10.

Atamas Oleksandr P. – PhD (Economics), Associate Professor, Associate Professor of the Department of Accounting, Taxation and Financial and Economic Security Management, Dnipro State Agrarian and Economic University (25 Academician Serhiy Yefremov Str., Dnipro, 49027, Ukraine)

E-mail: polmilife2023@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7511-8586>

Scopus Author ID: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57218367071>

Klimova Nataliya A. – Master, Dnipro State Agrarian and Economic University (25 Academician Serhiy Yefremov Str., Dnipro, 49027, Ukraine)

Дослідження проблем удосконалення обліку інвестиційної діяльності підприємства завжди було в центрі уваги економічної науки. Це пов'язано з тим, що інвестиції є основою ведення бізнесу в будь-якому секторі економіки держави, визначають процес економічного зростання, забезпечують прогрес та інноваційність. Вони є найважливішою

умовою структурних зрушень економіки, забезпечують технічний прогрес, підвищують якісні показники господарської діяльності на мікро- та макрорівнях. Активізація інвестиційного процесу – це один із найбільш дієвих механізмів соціально-економічних перетворень. За умови сучасної нестабільної економіки важливою проблемою є визначення ефективності ін-

вестиційних витрат, взаємозв'язку капітальних вкладень і структурних зрушень економіки, визначення пріоритетів у структурі інвестицій за секторами економіки. Ефективна діяльність підприємств у довгостроковій перспективі, забезпечення високих темпів їх стратегічного розвитку та підвищення конкурентоспроможності в умовах ринкової економіки значною мірою визначається рівнем інвестиційної активності та діапазоном інвестиційної діяльності.

Управління інвестиціями входить у загальну систему стратегічного фінансового управління та дозволяє підприємствам розширювати коло комерційних зв'язків, забезпечувати формування фінансової стійкості. Достатня інвестиційна підтримка та забезпечення високих темпів розвитку операційної діяльності – основні завдання управління інвестиційною діяльністю будь-якого підприємства.

Існує кілька варіантів досягнення поставлених завдань. По-перше, необхідно розуміти, що оптимальні показники ліквідності інвестиційної діяльності підприємства можуть бути за умови здійснення *швидкого процесу реінвестування капіталу підприємства*. Крім того, необхідним є врахування обов'язкового впливу факторів зовнішнього та внутрішнього середовища на інвестиційну діяльність на підприємстві. Існує певна кількість перешкод, що унеможливають ведення інвестиційної діяльності на високому професійному рівні, загрожуючи реалізації інвестиційних бізнес-проектів або знижуючи рівень їх прибутковості. Такими перешкодами можуть бути:

- ✦ низький рівень інвестиційної привабливості економіки країни;
- ✦ кон'юнктура інвестиційного ринку;
- ✦ необхідність прийняття виважених інвестиційних рішень керівництвом компанії у стислі терміни;
- ✦ відсутність моніторингу стану інвестиційної діяльності підприємства;
- ✦ відсутність корективів стратегічних довгострокових цілей сталого розвитку підприємства та інші.

З огляду на вищевикладене, реінвестування є запорукою стабільного розвитку підприємства за будь-яких умов, забезпечуючи високий рівень його платоспроможності та можливість швидкого реагування на вплив факторів зовнішнього та внутрішнього середовища.

По-друге, необхідним складовим елементом успішної реалізації будь-якого інвестиційного проекту є *постійний пошук можливостей прискорення його реалізації з метою отримання прибутку*. Таким чином, швидкість реалізації інвестиційного проекту є рушійною силою, забезпечуючи можливість отримання високого рівня чистого прибутку та економії часу. Швидкість реалізації будь-якого інвестиційного проекту впливає не лише на можливість отримання висо-

кого рівня чистого прибутку, а й на суттєве зниження рівня економічного ризику при реалізації відповідного проекту, що, своєю чергою, формує потенційні можливості для економії реальних коштів інвесторів.

По-третє, запорукою сталого економічного розвитку підприємства та успішного ведення його інвестиційної діяльності є *забезпечення фінансової рівноваги*, що враховуватиме зміну кон'юнктури ринку, інфляційні коливання, зміни впливу факторів навколишнього середовища та інше. Успішним стратегічним рішенням керівництва підприємства в означеному напрямі є врахування проведення довгострокового стратегічного фінансового планування та прогнозування фінансових показників діяльності підприємства. Проведення таких дій дозволить не лише швидко приймати виважені управлінські рішення, а й забезпечить маневреність у питаннях формування високих показників платоспроможності, фінансової стабільності та стратегії потенційного розвитку підприємства.

Таким чином, вирішення комплексу вищеперахованих факторів створює передумови для якісної реалізації будь-яких інвестиційних проектів на підприємствах у найкоротші терміни.

Враховуючи вищевикладене, актуального значення набуває проблема вдосконалення обліку інвестиційної діяльності підприємства. Одним із напрямів її вирішення є формування відповідних теоретичних засад і практичних рекомендацій для підприємств у сфері обліку інвестиційної діяльності.

На сьогоднішній день існує велика кількість наукових робіт, що стосуються дослідження питання обліку інвестиційної діяльності. Вивченням проблемних питань обліку та аналізу інвестиційної діяльності підприємства займалися такі дослідники, як: Дерій В. А., Камінська Т. Г. [2], Майданевич П. М. [4], Нестеренко І. В. [7], Олійничук В. М. [8]. Проте, водночас, деякі аспекти сучасної інвестиційної політики на підприємствах є недостатньо висвітленими в економічній літературі. Необхідність підвищення ефективності використання інвестицій підприємствами та наявність дискусійних питань в обліку обумовлюють актуальність теми дослідження. На сьогоднішній день, розв'язання наукового завдання вдосконалення обліку інвестиційної діяльності стає одним із дієвих важелів підвищення конкурентоспроможності економіки України.

Інвестиційний процес потребує постійного поглибленого дослідження, насамперед з питань обґрунтування інвестиційної стратегії, вибору ефективних форм і напрямків інвестування. До того ж, подальшого дослідження потребують питання, пов'язані з визначенням основних умов і факторів, що впливають на формування процесу управління інвестиційною політикою на підприємстві, з пошуком нових шляхів активізації інвестиційної діяльності в умовах розвитку конкурентоспроможної економіки.

Метою статті є дослідження сучасного стану здійснення інвестицій та його впливу на формування інформації про інвестиційну діяльність підприємства в системі бухгалтерського обліку. Відповідно до поставленої мети в дослідженні розв'язувалися такі завдання:

- ✦ систематизувати, уточнити та доповнити теоретичні основи інвестиційної політики на підприємствах;
- ✦ виявити актуальні проблеми інвестиційної політики на підприємствах;
- ✦ запропонувати науково-практичні шляхи вдосконалення обліку інвестиційної діяльності підприємства.

Опис методики (структури, послідовності) проведення дослідження. У процесі проведення наукового дослідження:

- ✦ уточнено концептуальні підходи до інвестиційного забезпечення підприємства;
- ✦ проведено економічний моніторинг інвестиційної політики на підприємствах.

Управління інвестиціями являє собою систему принципів і методів розробки та реалізації управлінських рішень, пов'язаних зі здійсненням різних аспектів інвестиційної діяльності підприємства. Управління інвестиціями входить до загальної системи стратегічного фінансового менеджменту та є однією із основних систем, що забезпечують реалізацію переважно довгострокових фінансових рішень.

Формування ефективної інвестиційної політики на підприємстві є запорукою його стабільної діяльності в умовах зміни навколишнього середовища.

Основною метою інвестиційної політики підприємств є створення оптимальних умов для вкладання власних і позикових фінансових та інших ресурсів, що забезпечують зростання доходів на вкладений капітал для розширення економічної діяльності підприємства, створення кращих умов для перемоги в конкурентній боротьбі. Для підвищення виробничого та інвестиційного потенціалу підприємств, а також для поліпшення їх інвестиційної політики необхідно [1]:

- ✦ гарантувати підтримку держави у вигляді спеціально розроблених програм і законів;
- ✦ залучати інвесторів для успішного рішення найважливіших проблем з технічного переозброєння та реконструкції на підприємстві;
- ✦ запроваджувати розвиток внутрішнього ринку України;
- ✦ проводити капіталізацію заощаджень шляхом розширення доступу суб'єктів економіки до інвестиційного ресурсу, створення комфортних умов для ведення виробничої та підприємницької діяльності.

Інвестиції в розвиток, удосконалення, своєчасне обслуговування або заміну основних засобів дають

підприємству можливість підвищити ефективність виробництва, розширити ринки збуту, збільшити виробничі потужності та якість виробленої продукції. Це може збільшити обсяг і асортименти продукції, розширити клієнтську базу, скоротити строки поставки сировини, строки виробництва, доставки продукції та, як наслідок, збільшити прибуток підприємства.

Питання сучасного економічного розвитку підприємств нерозривно пов'язане з підвищенням інвестиційної привабливості національної економіки як для залучення іноземних інвестицій, так і для міжрегіонального перерозподілу інвестиційних ресурсів [9].

У табл. 1 наведено дані про обсяги прямих іноземних інвестицій в економіці України в період з 2013 по 2023 рр. [3]. Наприклад, у 2022 р., у зв'язку з пандемією COVID-19, показники стають від'ємними, а у 2023 р., через війну в Україні, – обсяги інвестицій складають тільки 190 млн дол. США. Однак Україна досі не досягла значень за обсягом іноземних інвестицій, які були перед початком військової агресії.

Проведення фінансових вливань на постійній основі є запорукою забезпечення безперервного функціонування підприємств будь-яких сфер бізнесу в сучасних умовах глобалізаційних зрушень. Крім того, необхідним є забезпечення покрокових інструментів сталого розвитку інвестиційної політики підприємств з метою реалізації їх довгострокових стратегічних цілей і формування відповідних пріоритетів [5].

Перевагами класифікації є те, що вкладання пропонується розглядати як процес, що відбувається в умовах нестабільного економічного середовища, яке спричиняє виникнення ризику (рис. 1).

Рівень розвитку інвестиційної політики підприємства залежить від особливостей інвестиційної політики держави, тому на її формування впливає ряд певних факторів (рис. 2).

У зв'язку з цим нагальною є потреба в організації облікового процесу здійснення бізнес-операцій з відповідним їх відображенням на рахунках бухгалтерського обліку. Проте при такому підході виникають проблеми в організації обліку інвестиційних коштів, а тому необхідно проводити наукові дослідження в цьому напрямі. Однією із запорок успішного прийняття виважених управлінських рішень є необхідність своєчасного отримання повної достовірної інформації про стан інвестиційної діяльності підприємства [10]. Аналізуючи кожен складовий елемент облікової політики, можна констатувати таке (рис. 3).

Таким чином, формування облікової політики на підприємстві з урахуванням усіх перерахованих вище складових дасть можливість суб'єкту господарювання отримувати якісну, достовірну та актуальну інформацію про стан ведення інвестиційної діяльності.

На сьогоднішній день, наприклад, для більшості закордонних підприємств притаманна саме компромісна інвестиційна політика, яка дозволяє розвива-

Прямі іноземні інвестиції в Україні в період з 2013 по 2023 рр. (млн дол. США)

Рік	Прямі іноземні інвестиції в Україну	Прямі іноземні інвестиції з України	Сальдо	
	Млн дол. США	Млн дол. США	Абсолютне відхилення	Відносне відхилення
2013	4499	420	+4079	-43,3%
2014	410	111	+299	-92,7%
2015	-458	-51	-407	-236,1%
2016	3810	16	+3794	+1032,2%
2017	3692	8	+3684	-2,9%
2018	4455	-5	+4460	+21,1%
2019	5860	648	+5212	+16,9%
2020	-868	82	-950	-118,2%
2021	6687	-198	+6885	+624,7%
2022	1152	529	+623	-91,0%
2023 (прогноз)	1179	36	+1143	+83,5%

Примітка: дані з 2014 р. вказані без урахування тимчасово анексованих та окупованих територій (Автономної Республіки Крим, м. Севастополя, частини Донбасу).

Джерело: складено на основі [3].

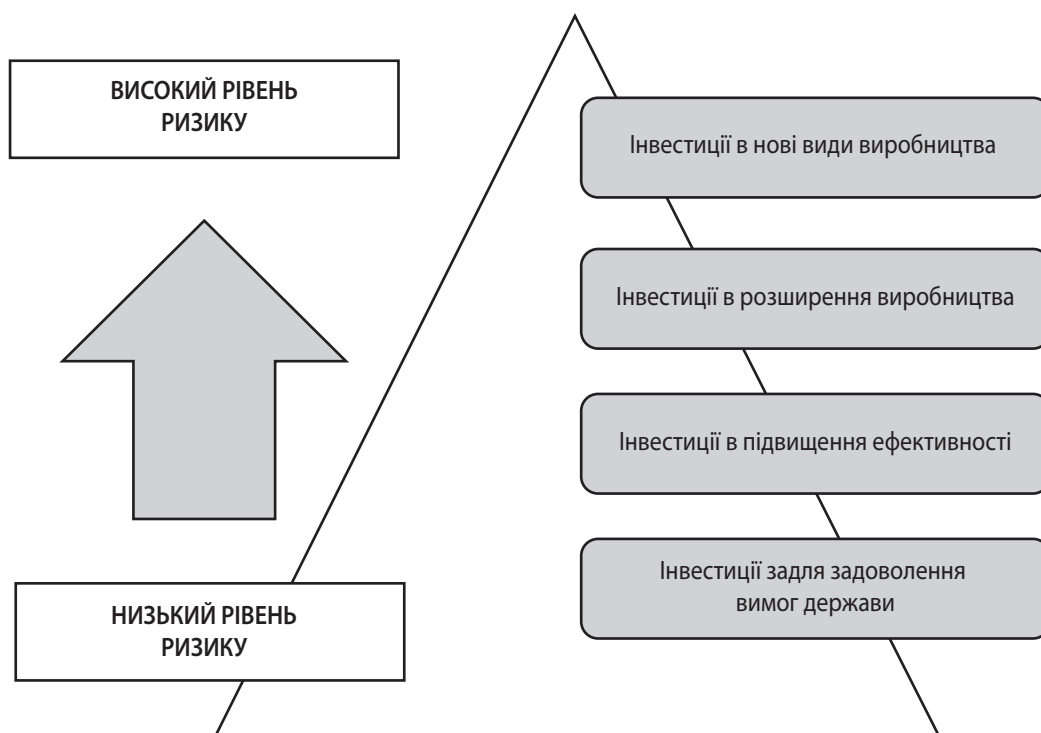

Рис. 1. Схема залежності рівня ризику від виду інвестицій

Джерело: авторська розробка.

тися самому підприємству, не спричиняє значного ризику для інвесторів та приносить певний дохід [6].

Для української економіки найбільш доцільно застосувати консервативну інвестиційну політику. Адже цей вид інвестиційної політики не наражає підприємство на можливі фінансові проблеми та дає

зможу впроваджувати інвестиційні проекти. Але для українських інвесторів однією з найважливіших умов вкладення капіталу є отримання швидкого прибутку за вкладеними коштами. А в сучасних умовах розвитку української економіки цей вид інвестиційної політики може лише остаточно дестабілізувати ді-

Рис. 2. Фактори впливу на рівень розвитку інвестиційної політики підприємства

Джерело: авторська розробка.

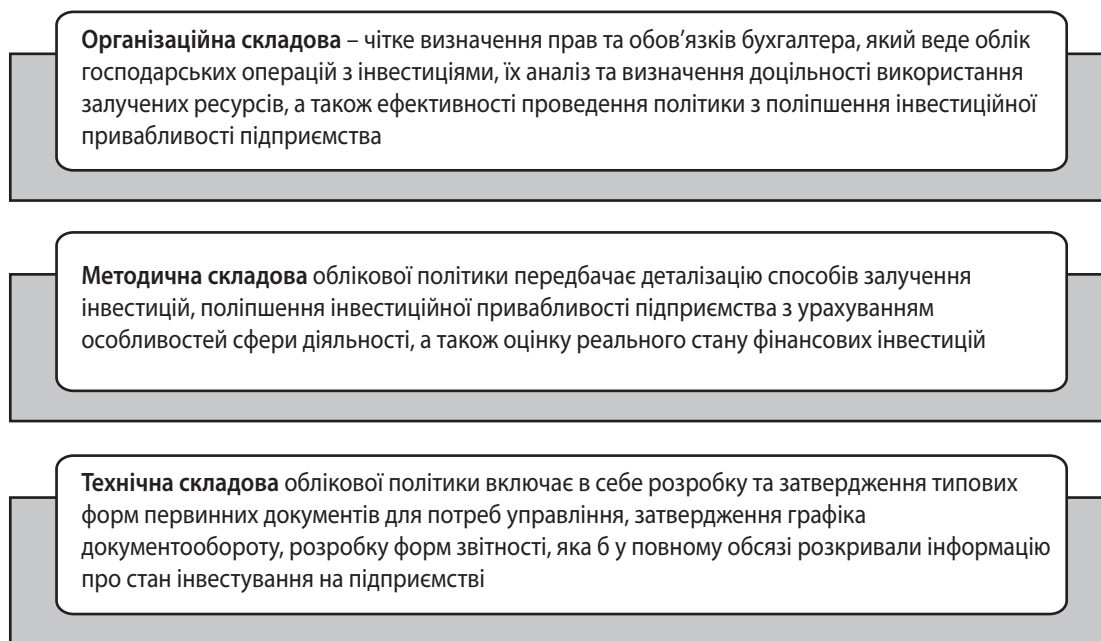

Рис. 3. Складові елементи облікової політики інвестиційної діяльності підприємства

Джерело: авторська розробка.

яльність підприємства і призвести до значних фінансових проблем. Тому пропонуємо більшості українських інвесторів не ризикувати з вкладенням капіталу та дотримуватися більш компромісної інвестиційної політики, орієнтуючись на закордонний досвід.

ВИСНОВКИ

Високий рівень інвестиційної активності на території держави є рушійною силою прогресу, інновацією, яка створює передумови для сталого економічного розвитку, забезпечення високого рівня конкурентоспроможності та новітніх економічних перетворень як на макро-, так і на мікрорівні. Інтенсивність руху інвестиційного капіталу формує можливості довгострокового стратегічного планування та прогнозування діяльності підприємств будь-якого сектора бізнесу на території держави.

Загалом, інвестування являє собою один із найбільш важливих аспектів діяльності будь-якого промислового підприємства. Формування інвестиційної політики є запорукою стабільної діяльності підприємств за сучасних умов швидкої зміни навколишнього середовища.

Перспективами подальших розвідок у означеному напрямі наукового дослідження є пошук дієвого механізму забезпечення обліку інвестиційної діяльності підприємств будь-якого сектора бізнесу. ■

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Охріменко І. В. Шляхи інвестування підприємства в умовах глобалізації. *Подільський вісник: сільське господарство, техніка, економіка*. 2017. Вип. 26. С. 198–203. URL: <http://188.190.33.56:7980/jspui/bitstream/123456789/315/1/PB-26-48.pdf>

2. Дерій В. А., Камінська Т. Г. Облік і аналіз капітальних інвестицій для забезпечення розвитку процесу виробництва. *Проблеми економіки*. 2015. № 3. С. 258–266. URL: https://www.problecon.com/export_pdf/problems-of-economy-2015-3_0-pages-258_266.pdf
3. Михальчук Л. В., Шатний Ф. В. Фінансові інвестиції як запорука виходу з фінансово-економічної кризи: національні реалії та зарубіжний досвід. *Культура народів Причорномор'я*. 2012. № 253. С. 76–78. URL: <http://dspace.nbu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/91689/20-Mikhalchuk.pdf?sequence=1>
4. Майданевич П. М. Облікове забезпечення інвестиційної діяльності. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. 2019. № 647. С. 424–430. URL: https://vlp.com.ua/files/73_2.pdf
5. Швець Ю. О., Бурділо О. В. Оцінка інвестиційного клімату в Україні: стан, проблеми та шляхи його поліпшення. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Міжнародні економічні відносини та світове господарство»*. 2017. Вип. 12. Ч. 2 С. 165–168. URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/12_2_2017ua/37.pdf
6. Гончаров В. М., Родіонов О. В. Фінансові інвестиції: сутність та теоретичні аспекти їх залучення. *Збірник наукових праць ЧДТУ. Серія «Економічні науки»*. 2008. Вип. 21. С. 171–174.
7. Нестеренко І. В. Актуальні проблеми обліку та аудиту інвестиційної діяльності підприємства. *Економічна стратегія та перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг*. 2018. Вип. 2. С. 61–68. URL: https://repo.btu.kharkov.ua/bitstream/123456789/18734/1/esprstp_2011_2_12.pdf
8. Олійничук В. М. Оцінка статей фінансової звітності та її вплив на ухвалення управлінських рішень в процесі їх взаємодії. *Облік і фінанси АПК*. 2011. № 4. С. 51–56. URL: <https://magazine.faaf.org.ua/ocinka-statey-finansovoi-zvitnosti-ta-ii-vpliv-na-uhvalennya-upravliniskih-rishen-v-procesi-ih-vzaemodii.html>
9. Інвестиційна політика та міжнародне інвестиційне співробітництво / Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. URL: <http://www.me.gov.ua/Tags/DocumentsByTag?lang=ukUA&id=d0663dd03a624de0b700f75af34003a2&tag=InvestitsiinaPolitikaTaMizhnarodneInvestitsiineSpivrobitnitstvo>
10. Дропа Я. Б. Фінансові інструменти формування ресурсів у національній економіці в умовах глобалізації. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2020. Вип. 16. С. 682–687. URL: <http://global-national.in.ua/archive/16-2017/134.pdf>

REFERENCES

- Derii, V. A., and Kaminska, T. H. "Oblik i analiz kapitalnykh investytsii dlia zabezpechennia rozvytku protsesu vyrobnytstva" [Accounting and Analysis of Capital Investments to Ensure the Production Process Development]. *Problemy ekonomiky*, no. 3 (2015): 258-266. https://www.problecon.com/export_pdf/problems-of-economy-2015-3_0-pages-258_266.pdf
- Dropa, Ya. B. "Finansovi instrumenty formuvannia resursiv u natsionalnii ekonomitsi v umovakh hlobalizatsii" [Financial Instruments Forming Resources in the National Economy in Conditions of Globalization]. *Hlobalni ta natsionalni problemy ekonomiky*, iss. 16 (2020): 682-687. <http://global-national.in.ua/archive/16-2017/134.pdf>
- Honcharov, V. M., and Rodionov, O. V. "Finansovi investytsii: sutnist ta teoretychni aspekty yikh zaluchennia" [Financial Investments: Essence and Theoretical Aspects of Their Involvement]. *Zbirnyk naukovykh prats ChDTU. Seriiia «Ekonomiczni nauky»*, no. 21 (2008): 171-174.
- "Investytsiina polityka ta mizhnarodne investytsiine spivrobitnytstvo" [Investment Policy and International Investment Cooperation]. *Ministerstvo ekonomichnoho rozvytku i torhivli Ukrainy*. <http://www.me.gov.ua/Tags/DocumentsByTag?lang=ukUA&id=d0663dd03a624de0b700f75af34003a2&tag=InvestitsiinaPolitikaTaMizhnarodneInvestitsiineSpivrobitnitstvo>
- Maidanevych, P. M. "Oblikove zabezpechennia investytsiinoi diialnosti" [Accounting for Investment Activities]. *Visnyk Natsionalnoho universytetu «Lvivska politekhnika»*, no. 647 (2019): 424-430. https://vlp.com.ua/files/73_2.pdf
- Mykhalchuk, L. V., and Shatnii, F. V. "Finansovi investytsii yak zaporuka vykhodu z finansovo-ekonomichnoi kryzy: natsionalni realii ta zarubizhnyi dosvid" [Financial Investments as a Key to Getting out of the Financial and Economic Crisis: National Realities and Foreign Experience]. *Kultura narodov Prichernomor'ya*, no. 253 (2012): 76-78. <http://dspace.nbu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/91689/20-Mikhalchuk.pdf?sequence=1>
- Nesterenko, I. V. "Aktualni problemy obliku ta audytu investytsiinoi diialnosti pidpriemstva" [Actual Problems of Accounting and Auditing of the Enterprise's Investment Activities]. *Ekonomiczna stratehiia i perspektyvy rozvytku sfery torhivli ta posluh*, iss. 2 (2018): 61-68. https://repo.btu.kharkov.ua/bitstream/123456789/18734/1/esprstp_2011_2_12.pdf
- Okhrimenko, I. V. "Shliakhy investuvannia pidpriemstva v umovakh hlobalizatsii" [Ways by Investing Businesses in the Conditions of Globalization]. *Podilskyi visnyk: silske hospodarstvo, tekhnika, ekonomika*, iss. 26 (2017): 198-203. <http://188.190.33.56:7980/jspui/bitstream/123456789/315/1/PB-26-48.pdf>
- Oliinychuk, V. M. "Otsinka statei finansovoi zvitnosti ta yii vplyv na ukhvalennia upravliniskykh rishen v protsesi yikh vzaiemodii" [Evaluation of Articles of Financial Reporting and Its Influence on the Adoption of Management Decisions in the Process of Their Interaction]. *Oblik i finansy APK*, no. 4 (2011): 51-56. <https://magazine.faaf.org.ua/ocinka-statey-finansovoi-zvitnosti-ta-ii-vpliv-na-uhvalennya-upravliniskih-rishen-v-procesi-ih-vzaemodii.html>
- Shvets, Yu. O., and Burdylo, O. V. "Otsinka investytsiinoho klimatu v Ukraini: stan, problemy ta shliakhy yoho polipshennia" [Assessment of the Investment Climate in Ukraine: The State, Problems and Ways Its Improvement]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. Seriiia «Mizhnarodni ekonomichni vidnosyny ta svitove hospodarstvo»*, iss. 12, part 2 (2017): 165-168. http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/12_2_2017ua/37.pdf